

דר' עדי אדר
מ. לרפואת ילדים
מ. לנוירולוגיה ילדים והתפתחות הילד

יהושוע פראוור 13, ב"ש

נייד אישי 050-6800178

טל: 08-6409434

פקס: 08-6409911

א. אינטרנט – machonadar.co.il

דוא"ל Adi@machonadar.co.il

דר'ח מורה

חשוב מאוד לשלוח דר'ח זה לפני המפגש עם דר' אדר. ניתן לשלוח בפקס (08-6409911) או במייל ל- Mahonadar@gmail.com. מומלץ לא לשלוח בדואר (ואם כן אז נא לצלם את הדו"חות ולהביא אותם ביום האבחון).

שם התלמידה :

שם המורה : _____
טלפון (במידת האפשר פרטי) : _____
שם בית הספר וכתובתו : _____
כיתה : _____
מסגרת רגילה, מיוחדת, כיתה קטנה וכ"ו) : _____
מס' התלמידים בכיתה : _____
כמה זמן את/ה מכיר/ה את התלמידה ? : _____

מורה נכבד/ת!

התלמידה הופנתה אלי להערכה נוירולוגית עקב חשד להפרעות קשב וריכוז. דר'ח זה נשלח אליכם לשם קבלת תמונה שלמה ככל האפשר על תפקודה הכוללני של התלמידה בבית הספר. תסמונת טווח הקשב הקצר עם וללא פעילות יתר - **Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD)** היא הפרעה נוירולוגית התנהגותית אשר קשה לאבחנה במתודולוגיה הרפואית הרגילה (אין אפשרות לאבחנה ע"י בדיקות מעבדה, בדיקות הדמיה/רנטגן). לכן האבחנה מתבססת על התרשמות קלינית וכן בדיקה נוירולוגית ובדיקות עזר נוספות כגון אבחון פסיכולוגי/אבחון פסיכו דידיקטי, חוות דעת הורים ומורים, חוות דעת של יועצת חינוכית/מרפאה בעיסוק/קלינאית תקשורת. כמו כן ניתן לבסס את האבחנה באמצעות שאלונים כדוגמת שאלוני קונרס או קריטריונים של DSM4. אמצעי אבחון נוסף הוא מבחנים ממוחשבים הבודקים יכולת ביצוע מתמשכת (של מטלה משעממת) כגון מבחני טובה, מבחן BRC או מבחני קונרס ממוחשבים (אשר יש להדגיש כי הם מסייעים לאבחנה אך לא יכולים באופן בלעדי לקבוע אבחנה של ADHD!). תסמונת טווח הקשב הקצר היא תסמונת התנהגותית שבאה למלוא ביטוייה במצבים בהם נדרשים הילדים להפגין יכולת קשב, ריכוז והתמדה במשימות. בד"כ ההפרעה באה לידי שיא ביטוייה במסגרת בית הספר ולכן המורים עשויים לסייע בידי הרופא באבחון הילדים הסובלים מהפרעה זו. חלק מהנושאים המופיעים בשאלון חוזרים בניסוחים שונים ומשלימים וזאת על מנת לאפשר התרשמות מעמיקה מחד וממוקדת מאידך לגבי תפקודה. בהחלט ניתן לשתף בהכנת הדו"ח יועצת חינוכית או מורים מקצועיים כאשר חשובה מאוד ההתייחסות לנושאים הקשורים לתחום הקשב, הריכוז, פעילות יתר, אימפולסיביות.

תודה על שיתוף הפעולה !

23.8.8
דר' עדי אדר

רקע משפחתי/סוציו-אקונומי/בריאות

האם קיים קשר רציף עם ההורים? האם קיימים שיתוף פעולה והבנה של המשפחה לבעיותיו של הילדה?

.....
.....
.....

רקע סוציו אקונומי, בעייתיות מיוחדת : (האם להערכתך המצב המשפחתי משפיע על תפקודו של הילדה?)

.....
.....
.....

הופעה חיצונית (כולל לבוש, ניקיון, אפיונים מיוחדים) -

.....
.....
.....

בעיות בריאות מיוחדות, האם היא מרבה להעדר עקב כך מבית הספר? -

.....
.....
.....

האם להערכתך קיימים הפרעות בראיה או שמיעה ?

הערה : אין צורך לשלוח כל ילד עם קשיי למידה לבדיקות שמיעה, ראייה כולל מיקוד ראייה !!
מומלץ לשלוח לבדיקות אלו במידה וקיים חשד להפרעות בתחומים אלו.

תפקוד חברתי/התנהגותי

תפקוד כללי - האם היא מתפקדת בהתאם לרמת גני גילה, האם מתפקדת נמוך מבני גילה?

.....
.....
.....

האם היא ממושמעת בשיעורים, מצייתת להוראות המורים, מורים מקצועיים, מתנהגת על פי כלי המשמעת, האם היא נוהגת להתחצף?

האם היא ילדה פעלתנית, מלאת מרץ, טיפוס של מנהיג, מוחצנת, שתלטנית, אימפולסיבית, תוקפנית?

.....
.....
.....

האם היא מופנמת, רגישה, בכינית, סובלת מפחדים, רגועה, נינוחה, נוטה למצבי רוח?

.....
.....
.....

האם היא רגועה, נינוחה, לא נוטה למצבי רוח או לחילופין האם היא בעלת אופי הפכפך, נוטה לשינויים מהירים במצבי רוח?

.....
.....

האם הילדה חולמנית או מגלה תופעות של "ניתוקים" או בהייה (של מספר שניות ובמהלך תקופה זו לא ניתן ליצור איתה קשר)?

.....
.....
.....

תפקוד חברתי :

איך היא מתפקדת באופן כללי לעומת בני גילה, האם היא מקובלת חברתית, נוטה להתעמת עם חבריה?

.....
.....
.....

האם היא מקובלת או דחויה?

.....
.....
.....

משחקת לרוב לבד או בקבוצה (עם אילו ילדים היא מתחברת? בני גילה, מבוגרים ממנה, צעירים ממנה, שוליים בחברה, מנהיגים וכד')

.....
.....
.....

יכולת ליזום משחק עם חברים -

.....
.....
.....

האם יוצרת קשר עם מבוגרים ?

.....
.....
.....

האם קיימת הבנת מצבים חברתיים (מבינה סיטואציות שונות ונוהג כמקובל או על פי כללים משלה) ?

.....
.....
.....

תפקוד לימודי

האם מקבלת סיוע מיוחד במסגרת הלימודים?

.....
.....
.....

נושאים ותפקודים בהם התלמיד מגלה יכולת וכישורים -

.....
.....
.....

הרגלי עבודה (הבאת ציוד, הכנת שיעורים, התארגנות לקראת השיעור ובמהלכו) -

.....
.....
.....

מידת העצמאות בעבודה -

.....
.....
.....

מיומנויות יסוד :
קריאה

רמת הקריאה ביחס לגילה הכרונולוגי -

.....
.....
.....

שליטה באבני יסוד (עיצורים, תנועות, צירופים, יכולת למזג את הצלילים למילה שלמה ולזהותה) -

.....
.....
.....

קריאה טכנית - (רהוטה, מצרפת נכונה, מצרפת נכונה אך איטית, שגיאות מעטות, נוטה להשמיט אותיות או הברות, מדלגת על מילים, האם משבשת מילים?)

.....
.....
.....

רמת קריאה (בקריאת הברות בלבד, שולטת בקריאת מילים, בקריאת משפטים, בקריאת קטעים, בקריאת ספרים)

.....
.....
.....

הבנת הנקרא (מבינה משמעות רחבה, רעיון מרכזי, מבינה קטעים ארוכים, מבינה רק קטע קצר, אסוציאציות לא רלבנטיות, מבינה רק מילים בודדות) האם נזקקת לקרוא פעם שנייה ושלישית כדי להבין הטקסט? האם מסוגלת לקריאה דמומה ולהבין את הנקרא או לחלופין האם נזקקת לקריאה בקול על מנת להבין את הכתוב?

.....

האם קיימים קשיים בשפות אחרות?

כתיבה

דומיננטיות (באיזה יד כותב, גוזר) -

איכות הכתיבה (כתב ברור וקריא, מוסיפה אותיות, משמיטה אותיות, מחליפה אותיות, כותבת בשטף או כתיבה איטית, רווחים מתאימים בין המילים ובתוך המילים, כתיבה בתוך שורות, קושי בעיצוב אותיות, אחיזת עיפרון בשלה, לוחצת על הדף בחוזקה, יושבת זקוף, "נמרחת" על השולחן, נעזרת בחגורת הכתפיים) -

הבעה

יכולת ההתבטאות בע"פ (אוצר המילים, יכולת לנסח בצורה בהירה, קצב הדיבור, שיבושי לשון, קשיים ספציפיים בהיגוי וכו')

יכולת ההתבטאות בכתב (שפה דלה, יכולת התנסחות ברורה, עשירה. כמו כן השוואה לרמת ההתבטאות בע"פ)

חשבון

באיזה רמה הוא פועל בארבע פעולות החשבון (האם יודעת את לוח הכפל, מדלגת על שלבים בעת פתרון בעיות)?

מקצועות לימוד נוספים (כישורים בולטים בתחומי לימוד נוספים) -

האם קיימת הפרעה במוטוריקה עדינה או גסה?

טיפול תרופתי, טיקים

האם מטופלת בתרופות כגון ריטלין (אם כן , מה מידת ההשפעה של התרופה על התנהגותה, יכולת הריכוז, השגים אקדמיים וכו') ?

.....

.....

.....

האם קיימים טיקים (מצמוצים, הסטות מבט, משיכות אף ופה, תנועות מהירות של הראש) של הפנים או חלקי גוף אחרים ?

הערה : טיקים - אלו תנועות בלתי רצוניות, בד"כ של שרירי הפנים. לעתים הטיקים קוליים ומתבטאים בקולות כחכוך או "ניקוי הגרון", קולות גרוניים או קלות של שאיפה עמוקה, כביכול של קוצר נשימה. טיקים מהווים לעתים חלק מהפרעה רחבה יותר של בעיות קשב וריכוז, טיקים, אימפולסיביות, נטייה לאלימות מילולית, התנהגות כפייתית ועוד.

.....

.....

.....

שאלון מורים כולל קריטריונים ל- ADHD עפ"י DSM4-TR

להלן שאלון על תפקודה של הילדה בתחומים שונים כפי שהם באים לידי ביטוי בבית הספר. הזמן הממוצע הנדרש למילוי שאלון זה הוא 15-20 דקות. אודה לכם אם תקפידו למלא כל סעיף כי הוא חשוב בשקלול הסופי. ניתן להיעזר במורים נוספים לשם מילוי השאלון .

מס'	תכונה	לא	במקצת	הרבה	מתאים
1	סרבנית.				
2	חסרת מנוחה, אינה יושבת בשקט.				
3	שוכחת את החומר הנלמד.				
4	נדחית ע"י החברה.				
5	רגישה, נפגעת בקלות.				
6	פרפקציוניסטית (קפדנית).				
7	התפרצויות זעם, התנהגות בלתי צפויה.				
8	מתרגשת בקלות, אימפולסיבית.				
9	אינה שמה לב לפרטים, או עושה טעויות הנובעות מרשלנות בעבודות בית הספר, או בפעילויות אחרות.				
10	חצופה.				
11	בתנועה מתמדת, כאילו "לא נגמר לה המצבר".				
12	נמנעת, מפגינה אי-רצון או מתקשה בביצוע משימות הדורשות מאמץ מתמשך (כגון שיעורי בית או עבודה בכתה).				

מס' תכונה	לא מתאים	במקצת	הרבה	מתאים מאוד
13				נבחרת בין אחרונים למשחקים קבוצתיים.
14				אמוציונאלית, רגשנית.
15				הכול צריך להיות "בדיוק כך" (להתנהל על פי רצונה).
16				חוסר מנוחה, פעילות יתר.
17				אינה מצליח לסיים משימות שהתחילה.
18				נראה כאילו אינה מקשיבה למה שנאמר לה.
19				מתנגדת באופן פעיל או מסרב לציית לבקשות של מבוגרים.
20				קמה מכיסאו בשיעור או במצבים אחרים שבהם נדרשת לשבת.
21				כותבת עם שגיאות כתיב.
22				אין לה חברים.
23				ביישנית, נבהלת בקלות.
24				בודקת דברים שוב ושוב.
25				בוכה בקלות ולעיתים קרובות.
26				אינה קשובה, דעתה מוסחת בקלות.
27				מתקשה בארגון מטלות ופעילויות.
28				מתקשה לשמור על קשב במהלך משימות או משחקים.
29				מתקשה להמתין לתורה (בעת הצבעה וצורך לענות לשאלות)
30				אינה קוראת ברמת הכיתה.
31				מתקשה לרכוש חברים.
32				רגישה לביקורת.
33				מתמקדת יותר מדי בפרטים קטנים.
34				מתנועעת, זזה כל הזמן.
35				מפריעה לילדים אחרים.
36				פטפטנית, מדברת יותר מידי.
37				מתווכחת עם מבוגרים.
38				אינה מסוגלת לשבת במקום בלי לזוז.
39				מרבה להתרוצץ (או לטפס) באופן שאינו הולם את המצב.
40				אינה מגלה עניין בלימודים.
41				כישורי חברה חלשים.
42				מתקשה לשחק או לעסוק בפעילויות פנאי בשקט.
43				אוהבת שהכול מסודר ונקי.
44				מרבה להניע את הידיים, מנדנדת רגליים, או מתנועעת בכסא.
45				דרישותיה חייבות להתמלא מיד – מתוסכלת בקלות.
46				זורקת תשובות עוד לפני שהשאלה נשאלת בשלמותה.
47				נוטרת טינה, נוקמת.
48				בעלת טווח ריכוז קצר.

מס'	תכונה	לא מתאים	במקצת	הרבה	מתאים מאוד
49	מאבדת חפצים שנחוצים לפעולות ולמשימות (לדוגמא: שיעורי בית, עפרונות, ספרים, כלים או צעצועים).				
50	קשובה רק לדברים שמעניינים אותה.				
51	מופנמת, ביישנית, מסתגרת בעצמה.				
52	דעתה מוסחת בקלות, קיימת בעיה בטווח הקשב.				
53	דברים חייבים להתבצע באותה הדרך בכל פעם (כפייתית).				
54	נתונה לשינויים מהירים וקיצוניים במצב הרוח.				
55	מפריעה או מתפרצת לדברי אחרים (נדחפת לשיחות או למשחקים של אחרים).				
56	מתקשה בחשבון.				
57	אינה מצליחה לפעול ע"פ הוראות ואינה מסיימת עבודות בכתה (ולא בגלל התנגדות או קושי בהבנת הוראות).				
58	מוסחת בקלות ע"י גירויים חיצוניים.				
59	חסרת מנוחה, תמיד בתנועה.				
100	יש לה "פתיל קצר"				
101	יש לה "קוצים", מרבה לנוע במקום				
102	האם היא נוהגת לבהות, לחלום בהקיץ?				
103	מרבה לתופף על השולחן, על חפצים שונים				
104	לא משתתפת בפעילות בכיתה, מנותקת מהפעילות				
105	קיים קושי בויסות תגובות				
106	מתנדנדת על הכיסא, מרבה להניע רגליים				
107	האם יש צורך למקד אותה לעתים קרובות, מוסחת בקלות?				
108	מרבה לצאת מהכיתה במהלך השיעורים, להסתובב בחוץ				
109	קיימת אלימות פיזית				
110	מרבה לצעוק				
111	מרבה לשנות תנוחות ישיבה				
112	האם עונה תשובות לעניין?				
113	האם נוטה לנמנם במהלך השיעור?				
114	גירויים חיצוניים מוציאים אותה מהריכוז ומהכנת מטלות?				
115	קיימת אלימות מילולית				
116	מרבה לקום מהכיסא, להסתובב בכיתה				
117	האם נוהגת לקשקש על המחברות או מתעסקת בחפצים שונים על השולחן?				
118	נוהגת לפכור (עושה "קליקים") את האצבעות, עם הצוואר				